

Duhovno školovanje

Duhovno školovanje kao osnovno obeležje tragaočevog života

Kada neki tragalac dobrovoljno stupi u blisku duhovnu vezu sa nekim Učiteljem, kaže se daje on postao njegovim učenikom. Ukoliko je to međutim samo formalna veza, onda se ne radi o pravom duhovnom školovanju. Odnos učenika i Učitelja posve se razlikuje od zakonskih odnosa u kojima se prava i dužnosti utvrđuju formalnim ugovorima ili verbalnim dogovorima. Duhovno školovanje je jedno od osnovnih obeležja života naprednog učenika i ono ne može biti plod nikakve izveštačene procedure. Ono prirodno izrasta iz temeljnih zakona duhovnog života. Zbog toga je taj odnos po svemu mnogo značajniji od svetovnih odnosa kakvi se svakodnevno uspostavljaju u društvu, a čiji su rezultati površna druženja ili povremeni susreti. Većina tih svetovnih odnosa ne prodire dublje u duhovnu strukturu tragaočevog života, već samo površno dotiče njegovo biće. Prema tome, u svetovnom smislu nije od velikog značaja od kog prodavca ćete kupiti robu ukoliko platite cenu za nju; nevažno je da li ste krenuli ovim ili onim brodom, bitno je da stignete na odredište. No čak ni takvi odnosi, obzirom da su predodređeni sanskaričkim vezama i karmičkim zakonitostima, nisu lišeni duhovnog smisla. Međutim, vrednost privremenih i površnih odnosa ne može se meriti sa vrednošću duhovnog Školovanja, koja životu tragaoca daje suštinske smernice i uliva najdublji smisao.

Ljubav je srž duhovnog školovanja

Kakav će se odnos uspostaviti između Savršenog Učitelja i učenika uvek zavisi od unutrašnjeg stanja učenika. To je prvenstveno odnos između ljubavnika i božanskog Voljenog. Sa duhovnog stanovišta, radi se o najvažnijem odnosu u koji čovek može da stupi. Ljubav koja čini srž duhovnog školovanja iz korena se razlikuje od raznih vrsta ljubavi koje se javljaju u uobičajnim ljudskim odnosima. Svetovna ljubav je međudejstvo između dva Bogonesvesna centra; dok je ljubav koja se podrazumeva u duhovnom školovanju, ljubav Bogonesvesnog prema Bogosvesnom. Svako je Bog; ali su neki nesvesni svoje božanskosti, neki su samo delimično svesni, a malo ko je potpuno Bogosvestan. Oni koji nisu svesni svoje božanskosti nemaju nikakvu predstavu o stanju Boga. Oni su samo svesni svog telesnog stanja. Da bi postigli stanje Boga, treba da vole, obožavaju i slede onog Učitelja koji neprestano prebiva u stanju Boga.

Učiteljevi zahtevi pre svega

Ljubav učenika prema Učitelju je, zapravo, samo njegov probuđeni odgovor na mnogo veću ljubav Učitelja prema njemu. Tu ljubav treba staviti na prvo mesto, iznad svih ostalih ljubavi. Prirodno će ta ljubav vremenom prerasti u osnovnu pokretačku snagu učenikovog života, jer učenik zna da Učitelj predstavlja otelotvorenje i prikazanje beskonačnog Boga. Sve učenikove misli i sva njegova nastojanja treba da se vrte oko ličnosti Učitelja. Obzirom da Učitelj tako dobija prednost nad svim ostalim potrebama učenika, Učitelj u tom odnosu postaje centar zračenja onih duhovnih sila koje rasteruju tamu, pročišćavaju srce od nakupljenih grehova i posvećuju učenika u život ispunjen slobodom i svešću o Istini.

Prava ljubav vodi ka Učitelju, kao u priči o Madnunu i Lajli

Osnovna vrлина kandidata za učenika trebalo bi da bude bezuslovna ljubav prema Učitelju. Sve sporedne pritoke ljubavi se ionako na kraju ulivaju u veličanstvenu reku ljubavi prema Učitelju i gube se u njoj. O tome govori priča o Madnunu i Lajli. Mađnun je Lajlu tako snažno voleo da je svakog trenutka bio ispunjen mislima o njoj. Nije mogao da jede, pije, niti da spava, svejednako je razmišljao o njoj. I jedino što je želeo bilo je da Lajla bude srećna.

Rado bi je video udatu za drugog čoveka samo kada bi znao daje to za njeno dobro. Bio bi u stanju i da umre za njenog muža ako bi je to usrećilo. Krajnje poricanje sebe i iskrenost njegove ljubavi doveli su ga na kraju do susreta sa Učiteljem. Svaki trenutak života Mađnun je posvećivao voljenoj, pa je to uzvisilo njegovu ljubav sa fizičkog ili intelektualnog na duhovni nivo. A produhovljenje ljubavi dovelo ga je do božanskog Voljenog.

Pročišćenje kroz ljubav i predavanje

Učitelj je taj božanski Voljeni, i kada učenik sretne svog Učitelja, on ne treba ništa drugo da čini osim da ga voli. Jer, ako učenik voli Učitelja punim srcem, on će se pouzdano na kraju i sjediniti s njim. On ne treba da se brine za kvalitet njegove ljubavi. Treba da voli uprkos svim svojim slabostima i ne srne da posustane sve dok ne sasvim pročisti svoje srce. Učitelj je sušti izvor čistote i kada mu učenik preda svoje srce, to je početak njegovog samopročišćavanja. Voleći Učitelja svim srcem, učenik se otvara za božansku ljubav koju mu Učitelj uliva. Sve njegove slabosti će sagoreti u vatri božanske ljubavi koja mu se pruža. Ako je učenik namerio da se oslobodi svih slabosti i dostigne besprekornu i beskrajnu čistotu, onda sav svoj život mora bezrezervno posvetiti Učitelju. Mora mu predati svoje slabosti, snagu, poroke i vrline. I u vezi s tim ne sme biti kolebanja. Njegova predaja mora biti u toj meri potpuna da u njegovom umu ne preostane ni senke od kakve pritajene sebične želje.

Značaj vere

Tek kada učenik počne da gaji nepokolebljivu veru u Učitelja, može mu se predati u bezuslovnoj ljubavi. Vera u Učitelja je neophodan činilac pravog duhovnog školovanja. Nakon što se stanje Boga ostvari, pitanje vere se uopšte više ne postavlja, isto kao što čovek bez promišljanja zna da je čovek. Ali sve dok se ne postigne stanje Ostvarenosti, učenikova vera u Učitelja je njegov najpouzdaniji vodič, nešto kao kormilo na brodu. Netačno je da je vera šlepa, ona vidi mnogo dalje od mračnog neznanja; no ipak, vera će biti lišena direktnog iskustva sve dok tragalac ne ostvari sebe kao Boga.

Nije slučajno da je druga reč za religiju - "vera". Vera je jedna od bitnosti tragaočevog života. Vera se može iskazati na mnoge načine, mada se, sa psihološke tačke gledišta, uvek radi o jednoj te istoj pojavi sa različitim odlikama. Jedina razlika je razlika u jačini vere. Vera može biti čvrsta i snažna ili slaba i mlaka. Slaba i mlaka vera ne može odvesti čoveka dalje od privrženosti ritualima i ceremonijama; ali, čvrsta i snažna vera zasigurno će povesti tragaoca dalje od religijskih formi, pomoći mu da probije spoljašnju ljusku i dospe do semena istinskog duhovnog života. Vera dostiže svoj prirodni vrhunac i cilj kada se utočište pronade u Učitelju.

Priča o Kalijanu

Učenikova vera treba da bude čvrsto utemeljena u njegovom doživljaju Učiteljeve božanstvenosti. Ne sme da bude nalik na lisku koju nosi i najmanji povetarac. Treba daje čvrsta poput granita i da odoleva najjačim olujama. Priča o Kalijanu nosi poruku o čvrstini vere u Učitelja. Kalijan je bio učenik Svami Ramdas Samarte (Swami Ramdas Samarth), Savršenog Učitelja u doba Sivađija (Shivaji). Svaki Učitelj voli svoje učenike podjednako, ali su mu neki ipak naročito dragi - isto kao što neko voli sve delove svoga tela, mada su mu oči možda draže od prstiju. Svami Ramdas Samarta imao je mnoge učenike, ali je Kalijan bio njegov miljenik. A ostali učenici nisu razumeli zašto je Kalijan Učitelju draži od ostalih.

Jednoga dana Svami Ramdas odluči da proveriti privrženost svojih učenika. Pretvarajući se daje bolestan i daje na samrti, on zamoli sve svoje učenike da dođu pred njega. Prethodno je stavio poveći mango na koleno i uvezao ga zavojem tako da je to izgledalo kao velika

oteklina. Zatim je uperio prstom na oteklinu i saopštio učenicima da se radi o malignom tumoru i da će zasigurno umeti ukoliko neko ne isisa otrov iz njegovog kolena. Takođe je upozorio da će onaj ko isisa otrov ostati na mestu mrtav. Upitao je ima li među njima neko ko bi bio spreman da to učini makar i po cenu sopstvenog života. Svi učenici su oklevali izuzev Kalijana, koji je smesta ustao i pohitao da posisa otrov. Na njegovo iznenađenje, umesto otrova okusio je sladak sok mangoa, a Svami Ramdas blagosiljao je njegovu nepokolebljivu veru i požrtvovanu ljubav. Spremnost da se umre za Voljenog je istinska ljubav. Takvu nepokolebljivu veru i ljubav i nepodeljenu privrženost, kao što je bila Kalijanova, u učeniku može probuditi jedino milost Učitelja.

Odanost Učitelju

Apsolutna odanost Učitelju ne osiromašuje život učenika ni u kom pogledu. Naprotiv, služiti Učitelja znači služiti svoje Sopstvo u svakom drugom sopstvu. Učitelj prebiva u sveobuhvatnoj svesti hoteći sveopšte duhovno blagostanje. Zato, služiti Učitelja takođe znači učestvovati u njegovoj nameri i zadatku da služi sveukupnom životu.

Učitelj će, na primer, tražiti od učenika da širi njegovu misiju po svetu. Putujući svetom i obavljajući što mu je naloženo, učenik će biti u stalnom unutrašnjem kontaktu sa Učiteljem kao beskonačnim Bićem. Tako, učestvujući u radu Učitelja, učenik postaje sve bliži Učitelju, postaje, zapravo, sastavni deo njegove svesti. Služenje Učitelja je najbrži način da se ostvari Učitelj u sebi.

Učestvovanje u Učiteljevom radu

Usluga koju učenik pruža Učitelju ne samo da ima veze s univerzalnim ciljevima, već je i jedno od najmoćnijih sredstava učenikovog napredovanja ka njegovom sopstvenom duhovnom cilju. Neusiljeno, srčano, nesebično i bezuslovno služenje korisnije je od bilo kog drugog puta. Ono predstavlja zadovoljstvo za učenika, čak i onda kada iskušava njegovo telo ili um. Teškoće i nelagodnosti kroz koje prolazi uvek nanovo iskušavaju njegovu odanost. A što veća iskušenja, to bolje za njega. Prihvatajući fizičku i mentalnu patnju u svom odanom služenju Učitelju, učenik biva nagrađen blaženstvom duhovnog ostvarenja.

Privrženost Učitelju

Kada učenik shvati ko je Učitelj i kakav je njegov značaj, u njemu se javlja osećaj neraskidive, apsolutne privrženosti. A kada je učenikovo razumevanje Učiteljevog položaja i zadatka nepotpuno, on najčešće umišlja da je posred! protivurečnost između Učitelja i njegovog višeg Ja. Kao posledica ove protivurečnosti, u učenikovom umu se javlja veštački, umišljeni sukob između Učiteljevih zahteva i drugih zahteva koji mu izgledaju valjaniji. Učenik od samog početka mora da zna da Učitelj od njega isključivo traži da ostvari svoje više Ja. U stvari, Učitelj simbolizuje to više Ja učenika i ništa drugo do to više Ja, koje je jedna ista Stvarnost koja prebiva u svemu.

Uzroci sukoba

Vernost Učitelju samo je drugi oblik vernosti svom višem Ja. To, naravno, ne znači da je formalna odanost višem Ja odgovarajuća zamena za odanost Učitelju. Učenik ne može imati jasno viđenje višeg Ja sve dok ne postane Bogoostvaren; a često je ono, što mu se nameće kao njegove dužnosti na stazi, delo sanskara utisnutih između višeg Ja i njegovog polja svesti. Učitelj je, za razliku od učenika, jedno sa višim Ja, pa su stoga njegovi sudovi nepogrešivi.

Zato učenik uvek mora iznova da preispituje svoje pobude na osnovu standarda ili uputa primljenih od Učitelja. Ako se među njima javi sukob, potrebno je da temeljno preispita svoje ideje i otkrije njihovu nesavršenost. Skoro uvek je dovoljno samo malo da promisli, pa će uvideti da je ono što mu nalaže njegovo više Ja u skladu sa onim što od njega zahteva Učitelj.

Ukoliko, međutim, u nekim retkim prilikama učenik nije u stanju da ovo dvoje uskladi, on može biti siguran da ili nije pravilno razumeo naloge svog višeg Ja, ili nije pravilno razumeo suštinu Učiteljevih zahteva. U takvim slučajevima Učitelj će ostaviti učeniku slobodu da sledi vlastitu savest. Ponekad će mu Učitelj davati instrukcije u nameri da ga pripremi za uzvišeniji način života. Učenik će se tada naći u procepu prividnog i privremenog neslaganja između sopstvenih težnji i Učiteljevih instrukcija. Ali obično Učitelj ne daje nikakve upute za koje učenik nije iznutra spreman.

Značaj pravog duhovnog školovanja

Učitelj je uzvišeno neličan i njegova nastojanja su isključivo usmerena na to da uklone zastor između učenikove svesti i njegovog višeg Ja. Prema tome, ne može postojati nikakva protivurečnost između vernosti koje učenik iskazuje svom višem Ja i njegove vernosti Učitelju. I doista, na kraju svog puta učenik će otkriti da Učitelj nije ništa drugo do njegovo više Ja u drugom obliku. U svojoj krajnje neličnoj i nesputanoj božanstvenosti. Učitelj je u toj meri celovit da nema nikakvih ličnih želja. Sve što on traži u odnosu sa učenikom jeste da se ovaj ponovo rodi u svetlosti najviše Istine. Postati učenikom znači poći stazom koja vodi ka ostvarenju duhovnog cilja. To je suština pravog duhovnog školovanja.